

Elämästä on tullut jatkuvaa kilpajuoksua

► Aika on ajanut ohi siitä, kun sosiaalitoimistossa pystyi kertomaan totuuden sen hetkisestä elämäntilanteestaan. Sieltä sai apua niin taloudelliseen ahdinkoon kuin muutenkin hajalla olevaan elämään.

Selviytymiskamppailua käyvä nainen kirjoitti mielipidesivulla (HS 10.4.), että hänen yksinhuoltajaperheensä on sosiaaliviraston jatkuvassa syyntä elämäntilanteen takia. Välillä fasadien ylläpitäminen tuottaa sisäisen romahduksen – paineet ovat sietämättömät.

Samansuuntaisia kirjoituksia on ollut muissakin lehdissä viime aikoina.

Nykyihminen on tottunut esittämään roolia kilpailuyhteiskunnassa, jossa heikkouksiin ei ole varaa. Työelämän kilpajuoksu jatkuu myös yksityiselämän puolella. Ystävien ja sukulaisten silmissä pitää olla menestynyt, tehokas ja onnellinen. Ikään kuin joukkopsykoosi olisi vallannut meidät.

Kilpailuyhteiskunta on alkanut muistuttaa valvontayhteiskuntaa. Valvontakamerat kuvaavat meitä julkisessa tilassa, ja meidän jokaisesta liikkeestämme tiedetään enemmän kuin moni osaa arvata.

Työnantajat haluavat tietää kameroiden avulla alaistensa tekemisistä yhä enemmän, jopa työpaikan sosiaalituloissa. He alkavat tehovalvoa työntekijöiden alkoholinkäyttöä puhallustestein. Virkamiehet eivät saa yöpyä hotelleissa, joissa on pornokanava, ja henkilökohtaisten tekstiviestien tulee olla siveellisiä.

Kuka pääsee tulevaisuudessa töihin, läpäisee huumetestin ja luottotietotarkastuksen? Yrityksissä on tulevaisuudessa töissä henkilöitä, joiden kisa-kunto on hiottu huippuunsa ja pyhäkoulutaustasta on plussaa. Romahtavatko tulevaisuudessa korttitalot, ja esiriput vedetään pois nukkekodeista? Roolipeli-aika on silloin ohi.

Tehokkuusajattelu ja päte-

misen tarve lisäävät työperäistä stressiä. Stressin aiheuttama unihäiriö on luokiteltu jo uudeksi kansantaudiksi. Missä voimme olla enää rauhassa omia itsejämme, tunnustaa heikkoutemme ja väsymyksemme?

Sosiaalitoimistossa sitä ei siis uskalleta enää tehdä, koska siitä voidaan rangaista lasten huostaanotolla ja muulla syyllistämällä. Uskaltaako enää mennä lapsen kanssa terveyskeskukseen tai neuvolaan hakemaan apua lapsen tapaturman hoitoon, ettei alettaisi

syyttää oman lapsen pahoinpitelystä? Meitä analysoidaan joka paikassa entistä raadollisemmin, menimmepä sitten pankkiin hakemaan asuntolainaa tai vakuutusyhtiöstä vakuutusta.

Kaupunkisuunnittelussa tehokkuusajattelu on mennyt entistä pitemmälle. 24 tunnin kaupungissa valot eivät koskaan sammua kokonaan, sen erilaiset rytmit jatkuvat muuntuen vuorokauden läpi.

Yötaloudessa voimme käydä esimerkiksi ostoskeskuksessa mihän vuorokauden aikaan tahansa. Näissä sosiaalisuuden

areenoissa monet ryhmät, kuten iäkkäät ja perheelliset, jäävät suunnittelijoiden mielestä osattomiksi, koska yöelämä kiinnittyy liiaksi alkoholin ympärille.

Kaupunkirenessanssia ajavat kaupunkisuunnittelijat haluavat nämäkin ryhmät mukaan 24 tunnin kaupunkiin. Tulevaisuuden kaupungissa levolle ei ole sijaa. Ihmisvirrat vellovat ympäri vuorokauden kuin kansainvälisillä lentokentillä.

Kaikesta huolimatta tiedän paikan, jossa kyynärpäätaktiikka ei ole syöpynyt jokapäivä-

seen elämään. Tässä paikassa ihmiset ovat oikeasti onnellisia ja tyytyväisiä elämäänsä, ilman pätemisen tarvetta ja kateutta.

Sain vierailta kehitysvammaisten työkeskuksessa. Minua vastassa oli iloisia, avoimia ja elämänmyönteisiä ihmisiä. Heidän maailmassaan toiset hyväksytään sellaisina kuin he ovat, ilman kulisveja ja rooleja. Kilpailu on vierasta, ja jokainen saa olla oma itsensä.

Paula Niittynen
fil. maist., kaupunkimaantiede
Rauma

ADAM KORPAK